

Programma Ruimte voor de Rivier 2.0

Factsheet Moordhuizen

Ruimte voor
de Rivier 2.0

Door klimaatverandering krijgen we steeds vaker te maken met extreem weer, zoals heftige regenbuien. Rivieren moeten dan in korte tijd veel water afvoeren. De kans op overstromingen neemt toe. Ook dan willen we droge voeten houden. Zeker omdat de ruimtedruk in Nederland groot is. Daarom heeft de rivier op sommige plekken meer ruimte nodig. Waar straks te weinig ruimte is, reserveren we nu ruimte voor de rivier.

Wat gebeurt er?

Het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 heeft onderzocht waar in de toekomst knelpunten in het rivierengebied ontstaan. Ook zijn er gesprekken gevoerd met onder andere gemeenten en maatschappelijke organisaties. Op basis hiervan heeft het programma in september 2026 een voorstel uitgebracht aan het kabinet. Daarin staat op welke locaties ruimte gereserveerd kan worden om aan de rivier te geven. Begin december 2026 neemt het kabinet een besluit op basis van het voorstel. Tot die tijd is er nog niets besloten.

Het besluit gaat over het laten vervallen of behouden van reserveringen en het aanwijzen van globale locaties om nieuwe ruimte te reserveren. Dit betekent dat voor de aan te passen bestaande reserveringen en de globale locaties de precieze grenzen van de reserveringsgebieden nog niet vaststaan. Ook nemen we nu nog geen maatregelen. We houden nu alleen de ruimte beschikbaar om in de toekomst maatregelen te kunnen nemen. Vanaf 2027 stellen we het precieze gebied van een reservering vast in afstemming met de omgeving. Tegelijkertijd zoeken we naar kansen voor bijvoorbeeld natuurherstel, de scheepvaart of recreatie. Medeoverheden, zoals gemeenten, waterschappen en provincies, hebben inspraak in dit proces. Ook inwoners kunnen op dit besluit reageren.

Wat betekent dit voor gemeenten en inwoners?

Bij het reserveren van locaties kijkt het programma altijd naar het huidige gebruik en ontwikkelingen op deze locaties. Zo voorkomen we zoveel mogelijk dat plannen elkaar in de weg zitten. Als een eenmaal gebied gereserveerd wordt, gelden er extra regels. Kleinschalige of tijdelijke ontwikkelingen zijn vaak nog toegestaan, maar grootschalige projecten zijn niet zomaar meer mogelijk. Denk aan een nieuwe woonwijk, de bouw van een appartementencomplex of een grote bedrijfsuitbreiding. De komende tijd werken we uit wat dit concreet betekent. Ook bepalen we of en op welke manier er compensatie komt voor mensen die hierdoor geraakt worden.

Een reservering van ruimte voor de rivier kan lokaal impact hebben. Bijvoorbeeld op gemeenten, inwoners en ondernemers die de ruimte nu gebruiken. Of die hier plannen hebben voor in de toekomst. We begrijpen dat deze gebruikers zich zorgen kunnen maken over een reservering van het gebied. En dat zij zo snel mogelijk duidelijkheid willen. We werken aan de antwoorden op deze vragen.

Wat staat er in dit document?

In dit document lees je specifieke informatie uit het voorstel over de reservering in Moordhuizen. We leggen uit waarom het voorstel is juist deze locatie te reserveren, wat het knelpunt in de rivier is en welke maatregelen in de toekomst passend kunnen zijn.

Hoe nu verder?

De besluiten vanuit het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 maken deel uit van het Ontwerp Nationaal Waterprogramma 2028-2033 (NWP). Daarin staat al het beleid over de Nederlandse rivieren. Het NWP wordt eind december 2026 gepubliceerd. Vanaf dat moment kan iedereen hier een half jaar lang op reageren. Op het [Platform Participatie](#) lees je hoe dat werkt. Het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 communiceert zelf ook over dit proces. Alle reacties worden door het Rijk beoordeeld en verwerkt in een openbare reactienota.

Meer informatie

Op [onze website](#) vind je meer informatie. Je kunt je hier ook abonneren op onze nieuwsbrief of aanmelden voor de [webinars](#) waarin we geïnteresseerden elk kwartaal bijpraten.

Figuur 1 Huidige reservering Moordhuizen.

Moordhuizen

In Moordhuizen is al een gebied gereserveerd voor de rivier (zie kaart). Het gaat om ongeveer [20] hectare grond. Het voorstel is om deze reservering te behouden.

Waarom is hier ruimte nodig?

Door klimaatverandering neemt de hoeveelheid water toe en stijgen de waterstanden. Daarom moeten we iets doen om het risico op overstromingen te beperken. Er zijn twee opties: de dijken verder verhogen, of de rivier meer ruimte geven zodat de waterstanden verlagen.

Er is een versmalling van de Maas tussen Lith en Moordhuizen. Door een versmalling heeft de Maas tussen Lith (zuidkant van de Maas) en Moordhuizen (noordkant van de Maas) te weinig ruimte. Bij Moordhuizen zit een knik in de dijk (zie afbeelding). Bij hoogwater kan het water hier minder makkelijk doorheen stromen. Zo'n versmalling in de rivier zorgt voor hogere waterstanden bij Lith en Moordhuizen, maar ook verderop in de rivier.

Figuur 2 Versmalling in de rivier bij Moordhuizen. De cirkel geeft het smalste deel aan.

De dijken bij Lith kunnen niet veel verder verhoogd worden. Dijkverhoging bij Lith is lastig. Aan de zuidkant van de Maas loopt de dijk door de kern van Lith heen. Hierdoor is het niet mogelijk om de dijk verder te verhogen op de plek waar die nu ligt. De dijk zou dan om de kern van Lith heen moeten worden gelegd, waardoor de dijk verder naar de rivier toe komt te liggen. Dit zou ervoor zorgen dat de rivier hier nog verder versmalt. Om de huidige versmalling niet erger te maken, zou de dijk aan de overkant bij Moordhuizen dan naar achter gelegd kunnen worden.

Om de versmalling in de Maas op lange termijn te kunnen oplossen, moet er nu ruimte gereserveerd worden. Als we de versmalling in de toekomst op willen lossen, moeten we zorgen dat de rivier meer ruimte krijgt om het water af te voeren. Daarvoor moet de dijk bij Moordhuizen een stukje naar achteren verplaatst worden, dus verder landinwaarts. Hiermee vergroten we het gebied waar de rivier kan stromen en kan het water in de Maas rond Moordhuizen en Lith zakken.

Onvoldoende ruimte tussen de huidige dijken. Je kunt ook tussen de dijken meer ruimte voor de rivier creëren. Daardoor zullen de waterstanden ook zakken. Daarom stelt het programma dit ook voor als onderdeel van de oplossing. Alleen is er tussen de dijken niet veel ruimte meer beschikbaar, omdat de rivier hier erg smal is. De maatregelen die hier nu nog wel mogelijk zijn, laten de waterstanden niet genoeg zakken als de hoeveelheid water in de toekomst verder toeneemt. Daarnaast lossen maatregelen tussen de dijken de versmalling van het rivierbed niet op.

Figuur 3 Dijkverhoging in Lith is lastig. De dijk loopt door de bebouwing in Lith.

Overgebleven mogelijke versterking volgens Handelingperspectief Dijken

- Dijkversterking niet mogelijk
- Dijkversterking max. 0,5m
- Dijkversterking max. 1m
- Dijkversterking max. 2m
- Dijkversterking mogelijk

Waarom hebben jullie gekozen voor deze locatie? En niet verderop langs de rivier of aan de overkant?

De knik in de dijk bij Moordhuizen vormt het smalste deel van de rivier. Aan de overkant ligt de kern van Lith om de dijk heen. Een oplossing ergens anders lost de versmalling van de rivier hier niet op.

Huidig gebruik en ontwikkelingen in het gebied

Bij het reserveren van de ruimte bij Moordhuizen is destijds gekeken naar het huidige gebruik en ontwikkelingen op deze locatie.

In Moordhuizen is landbouw in de omgeving van de gereserveerde locatie, dat deels overlapt met buurtschap Moordhuizen. Ook zijn onlangs werkzaamheden geweest aan een brug in dit gebied, waardoor water er beter onder door kan stromen.

Andere projecten in dit gebied

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma onderzoekt op dit moment de mogelijkheden voor dijkversterking op het stuk Lith-Bokhoven

Deze factsheet is een uitgave van:
Programma Ruimte voor de Rivier 2.0

Vragen over reserveringsgebieden?
Neem contact met ons op via
info@ruimtevoorderivier.nl.